

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Vipavska železnica.

Z Najvišjo koncesijsko listino z dne 28. oktobra 1897 št. 254 dovolila se je bila stavbenemu podjetju „Klemensiewicz & Demuth“ gradnja lokalne železnice „Gorica-Ajdovščina“, in z dnem 11. aprila 1901 št. 6907 datuje prvo tozadevno razlastilno rzsodilo c. kr. namestništva v Trstu.

Kmalu na to začelo se je z gradnjo, in danes teče imenovana proga že tretje leto, medtem ko je podjetje stopilo v posest razlaščenih oziroma odstopljenih zemljišč že junija meseca leta 1901.

Ne mislimo se baviti danes morda z vprašanjem o nemali važnosti in koristnosti nove železnice za našo goriško deželo sploh, in posebej še za ajdovski in goriški okraj, kajti korist je evidentna in se bode še pomnožila, čim bode iste železnice uprava začela nekoliko bolj vvaževati upravičene želje in dejanske potrebe omenjenih dveh okrajev toliko, kar se tiče voznega reda, kolikor tudi glede spoštovanja in uvaževanja slovenskega jezika od strani uradnikov. Saj je vendar svet, po kojem teče vipavska železnica, izključno slovensko ozemlje. Ampak kar nam sili danes pero v roke je nevolja in silno ogorčenje, ki opravičeno vlada zadnji čas med onimi posestniki našega goriškega okraja, ki so odstopili svet v železnične svrhe in ki še do danes navzlic vsemu trudu in prizadevanju niso mogli doseči izplačila pritikaže jim odškodnine. Res, da je večina že izplačana bila pred časom, a pri vsem tem je dober del prizadetih posestnikov — kolikor vemo iz zanesljivega vira — glede kupnine še vedno nepokrit in je popolnoma na nejasnem, kje leži temu vzrok. Siljeni po neštevilnih pritožbah prizadetih posestnikov poizvedovali smo in se prepričali, da je bilo postopanje podjetnikov in zlasti onih, ki so v ime podjetja kot pravniki v zadevi odstopa zemljišč in izplačevanja kupnine do pred meseci imeli opravka s posestniki — da se izrazimo milo — naravnost brezobzirno in neusmiljeno. Kmeti-odstopnika se je v mnogih slučajih odpravilo kratko-

malo, ne da bi se ga pravno podučilo, kaj naj vkrene, da se zadeva spravi v red in pride do denarja. Tako se je provzročilo našemu ljudstvu nebroj poti in s temi zvezane materijelne škode. Poznamo slučaje, v katerih je prizadeti posestnik več izdal za razne pote, izjave upnikov itd., kot pa je znašala zadevna kupnina, pogojena z železnico, in slednjič še do plačila ni prišel. Take razmere kriče v nebo in zdi se nam, da vršimo le svojo časnikarsko dolžnost, če povzdignemo v imenu prizadetih posestnikov tu javno glasen in energičen protest proti takemu postopanju, posebno pa še proti nezaslišani počasnosti, s katero se završujejo izplačila že davne v plačilo zapadle odškodnine.

Ker bi bilo odveč in prepozno razpravljati sedaj o liberalno kapitalističnem sistemu, po katerem se je vršilo razlaščenje zemljišč oziroma določevanje cene za odstopljeni svet od strani podjetnikov, ker imamo marveč danes že računati z dejstvom, da so cene, čeprav sramotno nizke, že davno definitivno določene, da, še več, da se je odkupno postopanje že zaključilo in so dotični posestniki z malimi izjemami že tudi podpisali zadevne pogodbe z železničnim podjetjem, preostane razlaščenecem le še pravica zahtevati od podjetja, da spolni pogodbeno prevzete dolžnosti in obveznosti. V tem pogledu priporočamo podjetnikom v premislek zlasti člen III. al. 1. in 6. iste pogodbe.

Gre se za to torej, da posestniki dobijo, kar jim pogodbeno že davno pritiče.

Zato pozivljamo tem potom gg. Klemensiewicz in drugove, ki so zapustili Gorico takorekoč čez noč, ne da bi obvestili interesovane občine, kam naj se ljudje v zadevi odškodnine poslej obračajo, in ki se baje sedaj nahajajo v Trstu, da stvari glede izplačila kupnine čim najbolj pospešijo, ker bi razlaščenec sicer — naslanjaje se na citirani člen pogodbe — čutili se primorane poslužiti se nasproti istim postavnih represalij na stroške podjetja.

Dopisi.

Gradno, dne 10. novembra 1903.

— Gradenski vikarijat ima v svojem zahodnem oddelku lepo ravan med vasmi Slavče, Hlevnik in Prestavo. Po tej ravani teče reka, ki se imenuje Kožbanšček in ki sprejema potoke, dohajajoče z visokih hribov kožbanskih, nožkih in belskih. Mnogokrat postane ta reka Kožbanšček zelo nevarna ter podira ob času povodnji ne le njive, ampak tudi visoke lesene mostove (brvi), odnaša tudi mnogo blaga z lepih polj in tudi ljudem ne prižanaša, ako jih vjame s svojimi divjimi valovi. Pred par leti ponesrečil je v tej reki krepak mladenič kožbanske županije. Čez reko Kožbanšček morajo prebivalci iz Slavč in iz Belega hoditi in voziti, ako hočejo svoje pridelke spraviti na bližnji trg v Kormin; čez to reko morajo hoditi gradenski vikarijani iz vasi Hlevnik k Božji službi v Gradno ter nositi svoje mrličce na gradensko pokopališče. Vsi ti opravlki se niso mogli vršiti kadar je reka narastla ter lesene mostove odnesla.

Zato si je ljudstvo iz Slavč, Belega in Hlevnika želelo, da bi se sezidal čez reko Kožbanšček kamenit most, po katerem bi se ob vsaki priliki zamoglo hoditi in tudi voziti. V ta namen je bil izvoljen iz občinarjev gradenskega vikarijata stavbeni odbor, obstoječ iz pet odbornikov. Ti so bili gg. Martin Kabaj iz Belega, Jožef Sirk iz Slavč, Franc Sirk iz Hlevnika, Andrej Žnidarčič, vikar iz Gradnega in Anton Sirk (Blažev) iz Višnjevika; ta odbor si je izvolil kot načelnika g. Martina Kabaja.

Temu stavbenemu odboru, zlasti njegovemu načelniku, bila je skrb pridobiti denarne podpore od raznih strani, napraviti načrt za most in cesto, odkupiti potrebni svet, oddati delo na dražbi, pridobiti potrebne robote ter urediti izvrševanje vsega dela.

Zidarsko delo je prevzel g. France Jakin, zidarski mojster iz Dobrovega. — Delo se je zadnje poletje vršilo v vso gorečnostjo; robotniki iz Slavč in Belega so kopali „fondo“ za vtemeljiti most na

trde skale brez vsega strahu, vključ temu da jim je voda zalivala noge; sploh vse priznava, da so vikarijani teh dveh vasi Slavče in Belo z robotami, bodi si z osebo ali pa z vožnjo največ žrtvovali za izvršenje novega mosta in zato zaslužijo javno pohvalo, zlasti Sirkova in Kabajeva hiša. Pomagali so tudi drugi vikarijani gradenski z robotami in sicer iz Višnjevka, Gradnega in Hlevnika, ki spadajo pod cerkev gradensko.

Denarne podpore dobival je odbor najprvo od županije Kojško v Kozani, potem od cestnih odborov v Gorici in Korminu, pa tudi od deželnega zbora. Vsem bodi srčna hvala! Posrečilo se je podjetniku Francu Jakinu in odboru s pomočjo robot in denarnih podpor, ki so bile obljubljene, izvršiti zidanje mosta in zasipanje ceste, ki pelje čez most proti Slavčem in Belegu. Delo hvali mojstra.

Nastopil je veseli dan blagoslovljanja novega mosta, katero se je vršilo dne 8. novembra ob 4. uri popoldne. K tej cerkveni slovesnosti došli so ne sami vikarijani gradenski, ampak tudi občinarji drugih sosednjih župnij v obilnem številu. Pripeljali so se tudi udje društva „Avstrija“ iz Kormina na več vozeh, ter z njimi vred 11 udov korminske godbe v svoji „gala-obleki“. Vseh navzočih se je računalo čez 800 ljudi.

Med streljanjem topičev se je pričela slovesnost blagoslovljanja. Uredila se je množica v nekako procesijo, katero je vodilo pet duhovnikov v cerkveni obleki. Ti so bili č. gg. gradenski vikarij, župniki iz Biljane, iz Šlovenca pri Neblem, iz Kožbane in kurat iz Mirnika. Najprvo je bila blagoslovljena novo podoba križanega, katero so postavili na križpoti, kjer se loči cesta na Belo od ceste na Slavče. Pred blagoslovljenjem imel je č. g. župnik iz Biljane primeren nagovor do ljudstva. Po blagoslovljenju bilo je primerno petje v čast sv. Križu.

Otdod se je vrnila množica, spremljana z godbo, na novi most. Tam je nastopil č. g. kurat iz Mirnika kakor govornik ter je govoril o mostu z ozirom na materijalno in duševno korist. Po go-

PODLISTEK.

15

XI.

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

„Še norčevala se boš z menoj?“

„Bog me varuj tega!“

„Pokažem Ti vrata!“

„Papir, gospod župnik, papir, — ne vrata. Mudi se mi domov“, prosi Špela jokaje.

„Mir sedaj, in jezik za zobmi! Spametuj se; solze pa shrani za čase, ko jih bodeš potrebovala bolj, nego sedaj. Ničesar nimaš na svetu, kakor prazno malho in podrto kolibo, pa bi se hotela moštiti!? — Sedaj pa le pojdi. Opravila sva“. Župnik se na to obrne in odide k pisalni mizi. Takoj se pa zopet oglasi in naroči odhajajoči Špeli: „Reci Mraku, naj pride k meni“.

Potrta in žalostna je šla Špela iz župnišča. Srečevali so jo vaščani, a zmenila se ni za nikogar tako, da so nekateri uže ugibali, kaj se je moralo neki pripetiti, da je blebetava Špela izgubila besedo . . .

„Vse svoje žive dni“, mrmra Špela mej potjo sama pri sebi, „ni mi še tako huda predla, kakor danes. Največ miloščine dobivala sem doslej pri župniku, in sedaj je vse skazeno . . . O ti Mrak, stari spak, kam si me pripravil! — Čakaj, škrtelj! — Prideva uže enkrat do računa . . .“

Temna polnoč je ležela nad Prelazjem v soboto potem. Vse v vasi je bilo uže pozaspalo, tudi lajanje psov se je čulo le poredkoma. Motilo je nočno tišino le enakomerno ploskanje dežja. — Obsorej je pritipal po ozki gazi mej hišami človek, noseč na ramenu kratko lestvico. Tiho in oprezno je stopal po zagreznem blatu in nazadnje obstal pred jednonadstropno kočjo. Lestvico je pristavil k zidu tako, da je prišla z gorenjim koncem uprav pod malo okence pod streho.

„Sedaj poskusiš pa srečo Kozmek“, dejal je sam pri sebi ponočnjak, ki ni bil nikdo drug, nego berač Kozmek Mrak. „Glej, vse je tiho, vse spi, kakor polh v duplu . . . Bog in vsi sveti, pomagajte mi, da dobim Špelico!“

Nato je začel Kozmek počasi in oprezno kobacati navzgor po lestvi. Prišel je bil uže do okenca in hotel potrkati, kar je rekel klin pod nogami: „hrsk!“ — in Kozmek je cmoknil vznak na tla — v blato.

„Prokleta lestva, da bi te grizla!“ klet je tiho Kozmek pobiraje se iz blata. „Vrag Te podiši, trhljena burkla! — Toda, čemu bi se jezil, saj se mi ni pripetilo nič hudega? — Kaj bo to, če sede človek malo v blato! — Šment, ženim se, pa bi se zmenil

„Petelin žel pod okence, Potrkal je na polkence. Prišla je majhna mačica, Podala mu je tačico“.

Nar. p.

za take reči! — Naj velja kar hoče: dvakrat se lahko poskusi vsako pošteno delo“ —.

In zopet se je spravil na lestvo. Previdno in počasi je prekoračil pomanjkljivi klin in prišel z glavo uprav do okna Špeline spalnice.

„Špelica, Špelica, Tvoj Kozmek je tukaj!“ klical je Kozmek polglasno in se dotikal z nosom šipe v oknu. „Špelica, vstani, izpregovori, reci le besedico, in — Tvoj Kozmek bo srečen . . . Srce mi gori in živi le za-te . . . Duša mi pravi, da morava biti midva — mož in žena . . . S teboj, Špelica, stojim, s teboj padem . . . Vse, kar imam, bo Tvoje . . . Ti boš nosila hlače, krilo in klobuk, jaz ti bom pa bos in gologlav — hlapec . . .“ Sedaj je Kozmek malo prenehal ter vlekel na uho, če se morda notri kaj oglasi ali zgane. Toda nič — vse tiho . . .

„Oh Špelica, kje imaš srce, da me puščaš tu v temi!“ zavajkal je Kozmek še glasneje, nego poprej. A vse zastoj. Špela je molčala in spala. — Kozmeka je pograbila uže majhna nevolja. Začel je torej precej močno trkati na šipe in okvir v oknu. Nazadnje se mu je res zdelo, da je notri nekaj zamrmralo. A kmalu je bilo zopet vse tiho.

„Hm“, misli si Kozmek, „prebudila se je bila malo, legla na drugo uho, pa zopet zaspala. O, da bi ona vedela, kdo je pred oknom, ne zmenila bi se več za spanje . . .“

Po teh mislih z novim upom navdahren, butne Kozmek s pestjo ob okvir, da je vse zazvenelo: in to je pomagalo. —

(Dalje pride.)

voru pa se je blagoslovil kip sv. Janeza Nepomuka, ter novi most. Varuj ga Bog!

Po dokončani slovesnosti ostala je velika množina ljudi v krčmi pri „Petternelu“ ter se lepo in pošteno brez plesa kratkočasila. Po zabavni večerji, katera se je vršila v najlepšem redu, razšli so se gostje zadovoljni na svoj dom. Lepa hvala vsem udeležencem!

Gradenski.

Politični pregled.

Državni zbor.

Prihodnji torek torej se zopet snide državni zbor. Nastane pa veliko vprašanje, da-li bo državni zbor zamogel delovati. Zadnji dogodki na Češkem bi pričali, da je malo upanja za to. Češke parlamentarne stranke so namreč sklenile, da hočejo skupno nastopiti proti sedanjim vladi, ki je popolnoma pod vplivom Nemcev in se na češke zahteve prav nič ne ozira. Ker se pa najbrže Čehom pridružijo tudi Jugoslovani, katerim se pod sedanjo vlado še veliko huje godi nego Čehom, potem je državnozbornemu delovanju gotovo odklenalo, ako prično vse te stranke z obstrukcijo. In zakaj bi tudi ne pričeli z obstrukcijo Čehi in Jugoslovani, če jih že k temu sili dr. Koerber s svojim preziranjem! Saj slabše se jim že itak ne more goditi, kakor se jim godi ravno pod sedanjo vlado. — Nemški vladni in nevladni listi so tudi tega mnjenja, da bodo Čehi z Jugoslovani onemogočili v državnem zboru vsako delovanje in da ne bode mogla vlada prodreti z nobenim svojim predlogom ali pa s kakim zakonskim načrtom. Zato pa pravijo, rogajoč se Čehom in Jugoslovanom, da napravijo isti dr. Koerberju le uslugo s svojo obstrukcijo, ker bode potem opravičeno posegel po § 14. in prišel z njega pomočjo do marsičesar in brez vsake sitnosti. Res je sicer, da si zamore vlada s pomočjo § 14. marsikaj privoliti, ali nahajajo se tudi take državne potrebe, in sicer velevažne državne potrebe, katerih vlada brez parlamenta nikakor ne more in ne sme pokriti. To so namreč stroški a skupne državne potrebe, katere zamorejo in smejo dovoliti jedino le delegacije. Za letos ima sicer vlada izvoljene tostranske delegate, kaj pa za naprej? Z obstrukcijo se da preprečiti tudi volitev delegacij, in ako pride do tega, potem ostane dr. Koerber z vsem svojim štirinajstim paragrafom na cedilu.

Deželni zbori.

V istrskem dež. zboru se bore hrvaški poslanci kakor levi proti brezobzirni laški večini. Največ pregrevance jim dela dr. Laginja. Toda vladni korrespondenčni biro molči o tem, kakor da bi v zboru ne bilo slovanskih poslancev. Tu priobčujemo odstavek iz govora poslanca Mandića:

„Skozi stoletja ječala je naša pokrajina pod vladno sosednih nam Benečanov, ki so gledali, da izsesajo najboljše soko iz te naše tužne pokrajine, kakor je to danes povedal poslanec Spinčić. Naša brda so ogoljena, ogoljene so naše ravnine, a od naših krasnih gozdov ni bilo ostalo nič. Z našimi krasnimi hrasti so zidali in utrjali svoje ponosne palače, katere danes gloje zob časa, a morda da je tudi božja pravica pripomogla v to ter provzročila, da to, kar je bilo vzeto siromašnemu našemu narodu, nima večne trajnosti. Po odhodu Benečanov in potem, ko je Avstrija vzela v svoje roke upravo vse te pokrajine, postopala je ista in postopala z njo po mačehovski, kakor je postopala nje prednica. Njeni predniki pa moramo — čeprav je molzla narod, čeprav mu je odjemala najboljše sinove, da so jej služili na velikih pomorskih ladjah, čeprav je pustila gore in šume — zapisati v priznanje, da se ni dotikala narodne svetinje, narodnega jezika! V čast njej moramo reči, da nam ni skozi stoletja odtujila toliko naroda, kolikor se ga je odtujilo pod sedanjo avstrijsko upravo! Benečani sicer res niso skrbeli za narodno prosveto, ali oni so puščali narod, naj živi, kakor zna in more, puščali so ga, da govori v svojem jeziku, toliko na uradih, kakor v šolah in posebno v cerkvi. Avstrija pa, prevzemši upravo te pokrajine, ni skrbela, da se narodu stanje zboljša, da povzdigne istega materialno in moralno, marveč nadaljuje tudi ona v materialnem pogledu vlado svoje prednice. Mesto da bi se brigala za povzdigo zapuščenega prebivalstva, da bi pospešila zanemarjeno poljedelstvo in živinorejo, mesto da bi bila poskrbela narodu pouka v šolah — mesto vsega tega ga je zapustila popolnoma. Po takem je morala seveda nastati še večja beda in nevolja, nego je bila tedaj, ko je Avstrija prevzela to pokrajino.“

V torek je bil v štajerskem deželnem zboru sprejet zakonski načrt glede volilne reforme in sicer tak, kakoršnega je predlagala večina.

V kuriji mest in dežele, v kateri se gleda razdelitve mandatov po okrajih in cenzusa ni izvršila nikaka sprememba, se je vpeljala direktna in tajna volilna pravica. Ta reforma ima tudi za državnozbornske volitve pomen, ker bo poslej tudi v kmečkih občinah in splošni kuriji za državni zbor imela veljavo tajna volilna pravica. Kar se tiče nove splošne kurije, bo volila osem poslancev, ki so razdeljeni po sodnih okrajih. V slovenskem delu dežele so mandati takole razdeljeni: Sodni okraj: Radgona, Murek, Ebiswald, Arnfels, Marenberg, Maribor, Slov. Bistrica tvorijo svoj volilni okraj. Sodni okraj: Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško, Šostanj, Laško, Konjice, Slovenjgradec tvorijo svoj volilni okraj. Sodni okraj: Pluj, Ormož, St. Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer, Gor. Radgona, tvorijo svoj volilni okraj. Mesto Gradec tvori za se svoj volilni okraj. — V teh volilnih okrajih je vsaka občina, ki ima po zadnjem ljudskem štetju nad 500 stanovancev, za se volišče. Pravico do volitve ima vsaka moška oseba, ki je avstrijski državljani in je vsaj šest mesecev stanujoča v isti občini. Ker je vlada izjavila, da je zadovoljna s takšno volilno reformo, bo gotovo v kratkem potrjena in razpisane bodo volitve za splošno kurijo. Volilni boj utegne biti jako zanimiv, ker se bo vprvič po celi deželi volilo tajno in direktno.

Združenje dalmatinskih Hrvatov in Srbov.

Proti vladnim jezikovnim predlogom so se Hrvati in Srbi popolnoma zjedini. Hrvatski in srbski poslanci so imeli po 35 letih prvokrat skupno sejo, v kateri so sklenili trajno združenje. Lahko postanejo tako neznatna manjšina.

Dalmatinski namestnik odstopi?

V Zadru se govori, da odstopi c. kr. namestnik baron Handl in sicer zaradi tega, ker je dež. zbor soglasno odklonil vladni jezikovni načrt, katerega je izdelal on sam.

Državni poslanec dr. Ploj o položaju.

Dne 8. t. m. je bil v Ljutomeru shod, na katerem je govoril državni poslanec dr. Ploj. Govornik je v dolgem govoru pojasnjeval dosedanje delovanje državnega zbora in je prišel do resničnega zaključka, da je bilo to delovanje povsem neplodno. Pri teh besedah so se čuli med zborovalci glasovi, ki so zahtevali, naj bi tudi jugoslovanski poslanci začeli obstruirati proti sedanjim vladi. Dr. Ploj je rekel na to, da treba prepustiti državnim poslancem, da si uredé sami taktično postopanje v državnem zboru, ni pa izključil, da ne bi jugoslovanski poslanci res pričeli obstrukcijo proti dr. Koerberjevi vladi in je celo pripomnil, da je za to mnogo nagnjenja med poslanci. Povdarjal pa je, da se nahajajo jugoslovanski poslanci v najstrožji opoziciji proti sedanji vladi in osobito proti njenemu načelniku dr. Koerberju, ki je postal v zadnjem času popolnoma strankarski nemški minister. Govornik je tudi oostro kritiziral nedosledno in nestalno postopanje dr. Koerberja nasproti Ogrski, iz česar je sklepati, da sedanji ministerski predsednik ne ureja svoje politike in svojega delovanja po stvarnih, ampak po osebnih ozirih. To pa je v sedanjih resnih časih uničevalna politika. Politiki oportunitete in zavlačevanja mora biti konec in z njo mora izginiti tudi nje mojster! Do spremembe mora priti in jugoslovanska delegacija jo more pričakovati povsem mirno, ker ona ne tira osebne, ampak stvarno politiko. Ona bo podpirala vsako vlado, ki bo z dejanji — in ne le z besedami — zastopala in uresničevala samo ob sebi umevni princip pravičnosti do vseh narodov naše države.

Trgovinske pogodbe.

Ker ni upati, da bi ogrski kakor avstrijski parlament kmalu začela redno posloovati, dobil je baje minister Gollchowski naročilo, da sklene trgovinske pogodbe s sosednjimi deželami na lastno odgovornost, da ne pride do carinske vojske.

Oklice na Nemce, naj se uče slovanskih jezikov.

Poslanec nemške ljudske stranke Albrecht priobčuje v listih oklice, v katerem poziva Nemce, naj se uče slovanskih jezikov, da bodo še bolj mogli izpodrivati Slované.

Ogrske zadeve.

V Ogrskem državnem zboru ni še ponehala obstrukcija. Kossuth, ki je dan poprej izjavil v javni seji državnega zbora, da bode neodvisna stranka za zdaj opustila obstrukcijo ter dopustila, da se parlamentarnim potom rešijo nujne in važne zadeve, isti Kossuth je drugi dan v seji

svojega kluba dal na prosto članom istega kluba, da nastopijo lahko v državnem zboru vsak po svoji volji. In res se v ogrskem državnem zboru zopet nadaljuje obstrukcija. V četrtek je vlada predložila zbornici zakonski načrt glede kontingenta vojaških novincev, a nastal je koj velikanski hrup med opozicijo in opozicijonci začeli so spuščati svoje dolge govorce tako, da je trajala seja do polnoči, ne da bi prišla zbornica niti do jedne točke dnevnega reda.

Narodnostni boj Poljakov na Nemškem.

V Poznaniu so bogoslovci naznanili stolnemu kapitelju, da nočejo na nikak način obiskovati nemških tečajev. Vsled tega je bilo 80 bogoslovcev obsojenih na 12 urni zapor. Pri Poljaki vrše se skoraj vsak dan hišne preiskave. Te dni so zaprli poljskega bankirja Biedermana, ki je tudi lastnik poljskega lista „Praga“.

Potovanje Italijanske kraljevske dvojice na Angleško.

Uradno se naznanja, da kralj in kraljica italijanska dospeta v Portsmouth dne 17. t. m. na yahti „Victoria and Albert“. Iz Cherbourga bo spremljalo to ladjo angleško brodovje. — V Portsmouthu pozdravi kraljevo dvojico salut brodovja in ju sprejme princ Waleski. Od tu se poda kraljeva dvojica v Windsor. — Obisk v Londonu je določen na 19 dan t. m., katerega dne bo zajutrek v Guildhallu. Povratek bo najbrž 21. t. m.

O samomoru Italijanskega ministra Rosano.

Milanski „Corriere della Sera“ od dne 9. t. m. pravi, da bi mogel pisati o pokojniku hudih stvari. Ali noče tega, da se mu ne poreče, da meče kamenje na grob. Vendar pa si ne more kaj, da ne bi zabeležil, da je sedaj pokojni italijanski finančni minister Rosano rešil iz zapore anarhista Bergamasco, ali s pogojem, da mu Bergamasco, ali kdo drugi izplača svoto 4000 lir kakor nagrado.

Plj X. o kulturnem boju na Francoskem.

Francoski publicist dr. Houck, katerega je sprejel papež v avdijenci, poroča, da se je sv. Oče o kulturnem boju na Francoskem izjavil tako-le: Francosko politiko se mora imenovati brezbožno. S tem, da se verniki zatirajo, skušajo ponižati Krista samega. Zato se morajo verniki trdno okleniti Krista. Z vsako najmanjšo napako dajo brezbožnim nasprotnikom priložnost za nove napade. Cerkev ne pripada nobeni stranki. Saj so tudi republike, v katerih imajo katoličani popolno prostost in pravico. Kardinal nadškof iz Baltimora mi je nekaj pripovedoval, kako prijazno je bil sprejet od predsednika Roosevelta, dasiravno je ta protestant. Kako boljše je stališče katoličanov na Angleškem in na Nemškem v primeri s francoskimi katoliki? —

Ruski poslanik Nelidov.

Iz Pariza poročajo, da pride ruski poslanik Nelidov iz Rima v Pariz na mesto kneza Urušova, ki pride na Nelidovo mesto.

Dogodki na Balkanu.

Te dni sta vdobila avstro-ogrski in ruski poslanik v Carigradu od svojih vlad naročilo, da zahtevata od Turčije, da vsprejme brezpogojno reforme, ki so bile dogovorjene med Rusijo in Avstrijo v Mürstegu. Ni pa določen čas, v katerem naj bi Turčija to storila. Tudi so prezgodnje vesti o kakem ultimatu. Ni pa verjetno, da bi se Turčija tako hitro udala zahtevam avstro-ogrskega in ruskega poslanika. Turčija namreč ima svoje podpihovalec, ki ji dajejo vedno potuho in bi radi ribarili v motni vodi. Med take podpihovalec spadati tudi Angleška in Italija, o katerih se govori, da hočeji na svojo roko započeti neko akcijo, s katero bi pripravili Turčijo, da bi začela izvajati reforme. To pa ne pomeni nič drugega, nego da hočeji Angleška in Italija v Carigradu intrigrirati proti Avstriji in Rusiji. Glasovi, ki so se raznašali pred dnevi in vsled katerih bi bila Turčija odposlala domov mnogo vojaštva, so se izkazali kot popolnoma neresnični. Po najnovejših poročilih je namreč resnica ravno nasprotno. Turčija se vedno bolj oborožuje in pripravlja na vojsko. Zadnje dni je spravila namreč v Macedonijo iz Male Azije nad 80 batalijonov vojakov, katere je vse postavila ob bolgarski meji.

Avstrija zasede Novi Bazar.

Srbski list „Velika Srbija“ priobčil je te dni z debelimi črkami tiskano vest, da je že vse pripravljeno, da Avstrija zasede Novi Bazar. Omenjeni list svari Srbe ter jih pazivlje, naj pazijo pravčasno na to, da bi Avstrija preveč ne razširila svoje moči na Balkanu.

Domače in razne novice.

Umrl je včeraj popoldne okolu 3½ uri na svojem stanovanju v ulici

Ascoli mons. Mat. Kravanja, častni papežev komornik in častni kanonik goriskega stolnega kapitlja. Pokojnik se je rodil 24. februarja 1832. v Bovecu. V mašniški posvečen je bil pa 21. septembra 1. 1856. Koj isto leto je vstopil v škofijsko pisarno kot kancelist, postal je potem tajnik, kancelar, a l. 1900. imenovan je bil za vodjo škofijske pisarne. Bil je skozi več let pregledovalec cerkvenih računov in tudi cerkvar svetogorskega svetišča. Bil je že delj časa bolehav, a pri vsem tem daroval je sv. mašo v cerkvi sv. Ivana vsak dan in še celo na dan njegove smrti. Vzrok njegove smrti je bila pa srčna kap. Naj počiva v miru in večna luč naj mu sveti.

Smrtna kosa. — V nedeljo je umrla v Gorici v 72. letu svoje starosti grofica Pavlina pl. Grodkow-Lozrojena Baworow-Baworowska. — Pogreb se je vršil v torek. Truplo popojnice prepeljali so v Lvov. Pokojnica bila je jako usmiljenega srca in radodarna. Tukajšnji reveži jo bodo zaradi tega pogrešali.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Ivan Kovačič, župnik na Št. Vški gori 10 K; Duhovniki črniške dekanije 33 K; Franc Blažon, železniški uradnik 2 K; Mesečnino za sept. in okt. so plačale gospe: Franja Drašček 1 K 20 h; Irma Fon 2 K; Antonija Hrovatin 2 K; Gizela Finžger 4 K; Karola Kaučič 4 K; Marija Kopač 10 K; Milena Papež 2 K; Avgusta Šantel 2 K; ter gospodične: Havel Štefanka 80 h; Schwecker Amalija 4 K; Šantel Danica in Henrika po 40 h.

Mesečnino za oktober so plačali gospodje: Kavčič Emil 2 K; Čufer Franc 2 K; Novak Gustav 2 K; Gabrijelčič Miha 2 K; Tabaj Andrej 2 K; dr. Franc Žigon 2 K; Selnicar Franc 2 K; Mercina Ivan 2 K; Čebular Jakob 3 K; Bežek Viktor 2 K; Šantel Anton 5 K; dr. A. Papež 2 K; Svetoslav Premron 2 K (in za sept. 2 K); Finžger Franc 4 K; (in za sept. 4 K); J. G. 3 K; Zornik Josip 2 K; Pečenko Filip 2 K; dr. Fr. Pavletič 5 K; Ličan Josip 3 K; Drufovka Ivan 2 K; Hodžet in Koritnik 2 K; Gvajz J. 2 K; dr. And. Pavlica 5 K; Fon Josip 2 K; Pirjevec Ivan 2 K; Bolko Leopold 10 K; Jakončič Anton 2 K; Kovačič Alojzij 2 K.

Upravištvu „Gorice“ prejelo: Franc Razpet, župnik na Idriji 10 K; (ravno toliko za „Alojzijevišče“).

Črna hvala!

„Slovenska Čitalnica“ v Gorici priredi v soboto dne 21. t. m. zabavni večer s sodelovanjem vojaškega orkestra pod osebnim vodstvom kapelnika g. R. Benzur. Dostop imajo le člani in vabljeni gostje. Nečlani, kateri niso pomotoma prejeli vabila ter bi se radi udeležili veselice, naj si blagovole preskrbeti pravočasno vabilo ali vstopnico od kakega društvenega odbornika. Natančni program se objavi prihodnjič.

Koncert koncertne pevke gospodične Mire Dev s sodelovanjem pianista gospoda Josipa Prochazke. — Kakor smo svoječasno omenili, priredi v nedeljo dne 29. novembra v Dreherjevi dvorani v Gorici koncertna pevkinja gospodična Mira Dev s sodelovanjem pianista g. Josipa Prochazke, koncert. Danes moremo prijaviti že tudi program omenjenega koncerta, ki bode ta-le:

1. a) G. Meyerbeer: Pozdrav paža iz opere „Hugenotti“, M. Dev; b) M. Vilhar: „Nezakonska mati“, M. Dev; c) O. Dev: „Mak“, M. Dev. 2. a) Na tákah (Plauderei) iz „Poetičnih nalah“ Dr. A. Dvořak, J. Prochazka; b) Koncertna polka, B. Smetana, J. Prochazka; 3. a) J. Brahms: „Zvesta ljubav“, M. Dev; b) Grieg: „Solvejgova pesem“, M. Dev; c) J. Prochazka: „Tak“ si lepa“, M. Dev; 4. Liszt: „Faust — Fantazija“, J. Proch. 5. a) A. Thomas: „Rantanca iz opere „Mignon“, M. Dev; b) K. Loewe: Div, bačada, M. Dev; c) J. Prochazka: Zvezde žarijo, M. Dev. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Gospodična Mira Dev je bila gojenka „Glasbene Matice“ v Ljubljani in je znana kot najboljša domača koncertna pevkinja. Nastopila je kot taka že večkrat in je žela povsod največjo pohvalo.

Gospica Mira Dev razpolaga čez krasen zvonik glas in poje tako lepo, in tako ljubeznjivo, da kar očara poslušalce. Poje pa tudi jako precizno in sicer tudi najtežje kompozicije, ki zahtevajo veliko izurjenost in pa poznavanje pevske tehnike. Zaradi tega opozarjamo naše občinstvo že danes na koncert g. Mire Dev in jih zagotavljamo krasnega umetniškega užitka, kateri se jim nudi na tem koncertu.

Neroden mlad kolesar. — V sredo popoldne, ob času ko prihaja in odhaja mimo Gledališčne kavarne največ vozov, pripeljal se je mimo na kolesu tudi 13-letni Edvard Delmestri, ki

v svoji mladi predrznosti ni hotel počakati, da bi tramvajski voz šel pred njim čez ulico. Ker je pa v istem hipu pridrhal od druge strani še drugi dvovprežni voz, bila je velika nevarnost, da pride Delmestri pod jeden ali drugi voz. Ko se je hotel izogniti drugemu vozu, zadel je v tramvajski voz tako močno, da je odletel s kolesa na stran. Zgodilo bi se pa prav lahko, da bi bil odletel pod dvovprežni voz, ki bi mu bil gotovo zmečkal glavo. Zgodilo se ni fantu nič hudega, pač pa je tramvajski voz njegovo kolo popolnoma raztrl.

Okradena je bila v četrtek kmetica Frančiška Čermelj iz Skrilj, ki je prišla v Gorico, da bi si kupila prašiča. Izmaknil ji je neznani lopov iz žepa mošnjiček, v katerem je bilo 20 K in pa povratni železniški vozni listek.

Knjige družbe sv. Mohorja. — Naznanja se p. n. udom družbe sv. Mohorja, da so knjige te družbe te dni dospele v Gorico. Vsakdo naj se torej blagovoli potruditi do cerkvenika stolne cerkve, kjer se mu bodo knjige izročile. Če mogoče, naj prinese seboj pa tudi prispevek za prihodnje društveno leto.

Trgo ka zbornica goriška je imela te dni svojo sejo. V tej seji je zbornica odobrila pravila raznih zadrug, tako tudi pravila krčmarske zadruge v Rihembergu.

Ker je po smrti trgovca Mighettija ostalo v zbornici prazno jedno mesto svetovalca, poklicala je v ti seji trgovinska zbornica g. Jurčiča iz Kobarida, ki je dobil pri zadnjih volitvah enakih glasov z gg. Hrovatinom in Obersnelom, na Mighettijevo mesto.

Torej zopet Mrzlek. — Te dni se je zopet mudila neka mestna komisija pri Mrzleku. Zdi se, da hoče naša mestna uprava še enkrat poskusiti svojo srečo pri Mrzleku. Vprašanje pa je, ali je Mrzlekova voda zdaj zopet zdrava in čista, in kaj jo je napravilo zopet zdravo in čisto, ko ni vendar niti mesec tega, odkar jo je neki mestni zdravnik spoznal za nezdravo in mislimo tudi za motno. Mar menja Mrzlekova voda vsak teden svoje lastnosti in to vedno tako, kakor se zljubi goriškim mestnim očetom?

Železniški predor pod Kostanjevico. — Od severne strani so prevrtali že 106 m kostanjeviškega hrva, od južne strani pa 94 m. Manjka torej še 28 m in predor bo končan.

Rabljen izgnanec. — 31-letni krošnjar Ivan Gorup iz Gorice, ki je pa pristojen v banjsko občino, je bil te dni izgnan iz Trsta ter so ga pripeljali v Gorico. Od tod spremili so ga orožniki zopet v pristojno občino Banjsice. A ostal je tam le par ur in jo kmalu potem odkuril v Gorico. Tukajšnja policija zapazila ga je v neki kavarni na Travniku in ga aretirala. Prišedši na policijo, začel je Gorup strašno razsajati in razbijati, mahal je okolo sebe, kakor da bi bil obseden. Morali so mu zvezati roke. Pa tudi to ni pomagalo dosti. Ker si ni mogel Gorup pomagati drugače, začel je brcati z nogami, ter pljuvati policajem v obraz. Ko so ga hoteli odpeljati v zapor, začel je Gorup še huje razsajati. Ni šlo drugače, nego da so mu zvezali tudi noge, ga posadili potem na voziček, ter ga na rokah peljali v zapor. Pa tudi tam začel je, ko so mu odvzeli verige, strašno biti okolo sebe in brcati. Izgledal je kakor zbesnel, in kakor zbesnelemu psu so se mu penile iz ust sline. Več rok je bilo treba predro so ga zamogli spraviti v neko celico.

Razpis dveh deželnih služb. — Odpre se natečaj dveh mest pisarniškega asistenta pri deželni pisarni v najstsem plačilnem razredu, ki zamorejo preiti v deseti plačilni razred deželnih uradnikov. Vsi oni, ki nameravajo prositi za podelitev gori navedenih mest, morajo dokazati, da posedujejo kvalifikacije, ki se zahtevajo od uradnikov enakih mest po pravilniku deželnega odbora in po štatutu za osebe deželnih uradov z dne 11. julija 1901. — Pravilno opremljene prošnje z dokazilom avstrijskega državljanstva, dobrega navedenega obnašanja, o izvršenih študijah, o uradnem poslovanju, o zmožnosti deželnih jezikov, kakor tudi eventualnih drugih kvalifikacij prosilcev, je vložiti pri deželnem odboru do 30. novembra 1903. — Nadaljna ustna pojasnila glede razpisanih mest se podajajo pri uradih deželnega odbora ob uradnih urah.

Osepnice. — V Ozeljanu pri Šempasu je zbolelo več otrok na osepnice in je zaradi tega tam začasno šola zaprta.

Izjava. — Z ozirom na dopis „Iz Dornberga“ v št. 89 „Soče“ izjavljajo podpisani za županstvo in staršinstvo v Dornbergu, da se isto nikakor ne zлага s tako surovostjo in obžaluje vse žalitve, ki lete na našega spoštovanega g. župnika Juvančiča. Mi ho-

čemo, kakor doslej, tudi odsihmal složno z g. župnikom delati za blaginjo občine.

V Dornbergu. 11. nov. 1903.

F. Berce, župan.

J. Sinigoj,

podžupan.

J. Cotič,

podžupan

Dve vilenice ob črti nove železnice. — Pri vrtanju predora pri Opčini in sicer kakih 260 m od uhoda, so prišli do neke vilenice, ki je dolga kakih 60 m in široka kakih 20 m. Nad to vilenico pa se nahaja druga in sicer v nasprotni smeri, dočim leži prva vilenica v predorovi smeri. Vsled tega zadelo je delo v predoru ob velike ovire. Prva vilenica, ki se nahaja v predorovi smeri je namreč mnogo globokejša od predorove črte. Objednem pa visé izpod stropa vilenice kakih 12 m višje od predora velikanske stene, ki se bodo dale le z velikim trudom odstraniti.

Od c. kr. finančnega nadzornišstva v Gorici smo prejeli: Vsled odloka c. kr. finančnega ravnanstva v Trstu z dne 28. oktobra 1903 št. 37173 opozarjamo slavno uredništvo na določila postav od dne 7. decembra 1862 d. z. št. 85 o prodajanju nade od dobitkov žrebov (promes), od 30. junija 1878 d. z. št. 90 o prodajanju žrebov in promes na delno plačilo (rate) in od 23. marca 1889 d. z. št. 32 o zadolžnicah s premijami in o oznajanju in priporočanju prepovedanih žrebov in loterij.

Posebno opozarjam, da se na temelju § 5. oziroma 7. postav od 30. junija 1878 in 23. marca 1889 in po § 24. in 174. dohodarskega zakonskega zakonika tudi časniki zakrivé dohodarskega prestopka ako prejema in objavljajo vabila na prepovedano kupovanje žrebov in promes.

Ker pa še vedno inozemska (posebno holandska, nemška in ogrska) podjetja in njihovi agenti osobito s ponujanjem žrebov in promes na delno plačilo svoje nepostavno in deloma naravnost goljufivo delo, nadaljujejo, obračam se na slavno uredništvo s prošnjo, da bralce svojega lista svari pred prepovedanim kupovanjem žrebov (lozov) in promes.

Prodajanje promes na delno plačilo (rate) je sploh prepovedano, a tudi prodaja dovoljenih žrebov samih na delno plačilo je dopuščeno le domačim, to v Avstriji ne pa samo na Ogrskem in Hrvatskem protokoliranim firmam pod uveti navedenimi v § 2. postav od 30. junija 1878 d. z. št. 90. Pa tudi avstrijska podjetja se pri prodajanju žrebov na delno plačilo ne smejo posluževati potujočih agentov.

Osobito bi bilo opozoriti občinstvo, da se ne kaznuje samo prodajanje ampak tudi kupovanje promes od inozemskega podjetja ali agenta kot dohodarstven prestopek.

Nesreča na železnici. — V četrtek so se raznesle po našem mestu govorice o veliki nesreči, ki se je zgodila na železnici blizu Celja v noči od srede na četrtek. Tukajšnji „Corriere“ prijavil je celo (izvirno) brzojavko, vsled katere bi bila ostala mrtva strojevodja in kurjač nekega vlaka. Na stvari pa je bilo le toliko resnice, da sta na kolodvoru Štorje blizu Celja zadela drug od drugega brzovlak iz Trsta in poštni vlak z Dunaja, ki se tam srečujeta okoli jedne ure in pol po noči. Zgodilo se je pa to takole: Poštni vlak je bil privozil v Štorje po nepravem tiru in imeli so ga premakniti na pravi tir. Med tem pa je prišel brzovlak iz Celja, ki pa se je ustavil pred distančno šipo. To distančno šipo pa so prezgodaj odprli, in sicer predno se je poštni vlak umaknil. Brzovlak je zdirjal proti postaji in ker je bila gosta megla, ni bilo videti, da tir ni prost. Na srečo je sprevodnik poštnega vlaka slišal drdranje bližajočega se brzovlaka. Tekel mu je nasproti in s svetilko dal znamenje, naj se ustavi. Obenem, ko je strojevodja brzovlaka dal kontrasopar, se je tudi poštni vlak začel umikati. Samo tej okolnosti se je zahvaliti, da vlaka nista trčila z največjo silo in da se ni primerila strašna katastrofa. Tako pa so bili ranjeni le nadsprevodnik vlaka in pa dva potnika, a še ti le lahko. Pač pa je skočilo s tira pet železniških voz, ki so se jako poškodovali.

Za cerkev sv. Vincencija. — Poroča se nam, da namerava stavbeni odbor nove farne in garnizijske cerkve sv. Vincencija v Trstu prirediti v prvi polovici meseca decembra t. l. v prostorih društva „Schiller“ izvanredno zanimiv koncert v korist stavbenemu skladu te cerkve. Natančnejše podatke te slavnosti priobčimo pozneje.

Nemški cesar operiran. — Velikansko pozornost so vzbudile vesti, ki so došle med svet v nedeljo, in ki so tudi popolnoma resnične. Nemškega cesarja Viljema so operirali te dni na

grlu. Te vesti pravijo, da so mu izrezali iz grla neki mesen prirastek, katerega imenujejo zdravniki polip. Iz poročil se da pa sklepati, da ta meseni prirastek ni tako nevarna stvar, kakor si jo nekateri mislijo. Poročila pravijo sicer, da se danes še nikakor ne more trditi, da bi bil to začetek kakega raka v grlu, ali možnosti obstajanja raka, poročila tudi ne izključujejo. Naj si bode temu pa kakorkoli, je ta vest obudila vsekako veliko senzacijo. Morebiti tudi, da je ta senzacija neopravičena in da je prirastek, katerega so izrezali učeni gosp. zdravniki nemškemu cesarju iz grla, nekaj nevarnega, ali senzacijo opravičuje vsaj deloma dejstvo, da je oče sedanjega nemškega cesarja namreč cesar Friderik tudi končal svoje življenje vsled raka v v grlu in da so zdravniki v prvem začetku njegove bolezni istotako trdili ter zagotavljali, da je bolezen nenevarna in da se ni bati zlih posledic.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka«, mestne lekarnice v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitve bolezni. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatele na današnji oglas »Mestne lekarnice v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Wilhelm-ovo c. in kr. priv. tekoč mazilo „Bassorin“ stane 1 komad K 2 — poštna pošiljatev 15 kom. K 24 —. Wilhelm-ovo mazilo „Bassorin“ je sredstvo, katerega učinea se opira na znanstvena preiskovanja in dejanske izkušnje ter se izdeluje iz ključljivi v lekarni Frana Wilhelma, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko). Mazilo deluje pomirovalno, bol blažeč in utešljivo pri boleznih živcev, kakor tudi pri bolečinah mišic, udov in v kosteh.

Zdravniki ga radi rabijo v takih slučajih, posebno, če nastopijo bolečine vsled kake naporne hoje ali zastaralih bolezni; zato se ga tudi poslužujejo z najboljšim vspehom turisti, gozdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji. Hvali se vsestransko to mazilo tudi kot varstveno sredstvo proti mrčesnemu piku.

V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen). Dobiva se ga po vseh lekarnah. Kjer ni zaloge, se pa direktno do pošlje.

Fran Wilhelm odvajajoči čaj od Frana Wilhelma, lekarnarja, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko), se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po K 2. — avstr. velj. Kjer ni zaloge, pošilja se direktno poštni zavoj s 15 zavitki za K 2400 franko na vse avstr. ogerske poštne postaje. V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen).

Čevljarskega pomočnika

sprejme takoj Peter Cotič, čevljarski mojster v Gorici, Gosposka ulica št. 14.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Priporočilo!

Josip Novič,

krojaški mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 21

(tik pošte)

prvo nadstropje,

se priporoča slavnemu občinstvu, čast. duhovščini v mestu in na deželi.

Šimenc Fric

krčmar

dosedaj v Gosposki ulici (Via Signori)

preselil se je v

Magistratno ulico št. 9, (Via Municipio).

Priporoča se za obilen obisk.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje

na Blančah,

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Leop. Reja, gostilničar „Pri Golobu“ na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Vsega zdravilstva

doktor Anton Breclj,

ordinuje v Gorici, Gosposka ulica št. 15.

drugo nadstropje nasproti „Jrem kronam“

od 8. do 10. predp. in

od 2. do 4. popoldne.

Priporoča se zlasti v slučajih otroške

bolezni

Rojaki! Ne pozabite naših zavodov.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barhente, in drugo manifakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Naznanilo preselitve

Naznanjam sl. občinstvu, da sem preselil svoj zobozdravniški atelje s prvim oktobrom v

Corso Giuseppe Verdi 19.

(poprej Vrtne ulice) nasproti ljudskemu vrtu in ordinujem od 9.—12. ure predpoludne in od 2.—5. ure popoldne.

Med. univ. dr. B. Piki, zobozdravnik v Gorici.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene z mern. Postrežba poštena.

Anton Pucelj

brivec

priporoča svoji dve brivnici

na Travniku 21,

in na Stolnem trgu 2.

Postrežba točna.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča tovarna stolov

Fr. Švigelj,

na Bregu p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fotelje, vrtno stole, gugalnike, naslonjače itd. itd.

po kar najbolj nizki ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji limitirano. — Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. — Na željo pošlje trdka najnovejše obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. — Naročalcem na debelo znaten popust.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izviraajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni mesečanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno po naslednem:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja.

Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.— h	4 ducat (48 steklenic) K 14.60 h
2 „ (24 „) „ 8.— „	5 „ (60 „) „ 17.— „
3 „ (36 „) „ 11.— „	

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim vspedom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vučelić, šivilja; Jožef Seljanić, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Kapljice sv. Marka.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škroplilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za kličavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.

Izhaja vsa torek in soboto ob 3 uri predpoldne za mesto ter ob 3 uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, J. J. Peršitz v Nonskih ulicah in Leban na Verdijevem tekašišču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Vipavska železnica.

Z Najvišjo koncesijsko listino z dne 28. oktobra 1897 št. 254 dovolila se je bila stavbenemu podjetju »Klemensiewicz & Demuth« gradnja lokalne železnice »Gorica-Ajdovščina«, in z dnem 11. aprila 1901 št. 6907 datuje prvo tozadevno razlastilno razsodilo c. kr. nemestništva v Trstu.

Kmalu na to začelo se je z gradnjo, in danes teče imenovana proga že tretje leto, medtem ko je podjetje stopilo v posest razlaščenih oziroma odstopljenih zemljišč že junija meseca leta 1901.

Ne mislimo se baviti danes morda z vprašanjem o nemali važnosti in koristnosti nove železnice za našo goriško deželo sploh, in posebej še za ajdovski in goriški okraj, kajti korist je evidentna in se bode še pomnožila, čim bode iste železnice uprava začela nekoliko bolj vvaževati upravičene želje in dejanske potrebe omenjenih dveh okrajev toliko, kar se tiče voznega reda, kolikor tudi glede spoštovanja in uvaževanja slovenskega jezika od strani uradnikov. Saj je vendar svet, po kojem teče vipavska železnica, izključno slovensko ozemlje. Ampak kar nam sili danes pero v roke je nevolja in silno ogorčenje, ki opravičeno vlada zadnji čas med onimi posestniki našega goriškega okraja, ki so odstopili svet v železnične svrhe in ki še danes navzlic vsemu trudu in prizadevanju niso mogli doseči izplačila pritikačoe jim odškodnine. Res, da je večina že izplačana bila pred časom, a pri vsem tem je dober del prizadetih posestnikov — kolikor vemo iz zanesljivega vira — glede kupnine še vedno nepokrit in je popolnoma na nejasnem, kje leži temu vzrok. Siljeni po neštevilnih pritožbah prizadetih posestnikov poizvedovali smo in se prepričali, da je bilo postopanje podjetnikov in zlasti onih, ki so v ime podjetja kot pravniki v zadevi odstopa zemljišč in izplačevanja kupnine do pred meseci imeli opravila s posestniki — da se izrazimo milo — naravnost brezobzirno in neusmiljeno. Kmeta-odstopnika se je v mnogih slučajih odpravilo kratko-

malo, ne da bi se ga pravno podučilo, kaj naj vkrene, da se zadeva spravi v red in pride do denarja. Tako se je provzročilo našemu ljudstvu nebroj poti in s temi zvezane materijelne škode. Poznamo slučaje, v katerih je prizadeti posestnik več izdal za razne pota, izjave upnikov itd., kot pa je znašala zadevna kupnina, pogojena z železnico, in slednjič še do plačila ni prišel. Take razmere kriče v nebo in zdi se nam, da vršimo le svojo častniško dolžnost, če povzdignemo v imenu prizadetih posestnikov tu javno glasen in energičen protest proti takemu postopanju, posebno pa še proti nezaslišani počasnosti, s katero se završujejo izplačila že davne v plačilo zapadle odškodnine.

Ker bi bilo odveč in prepozno razpravljati sedaj o liberalno kapitalističnem sistemu, po katerem se je vršilo razlaščenje zemljišč oziroma določevanje cene za odstopljeni svet od strani podjetnikov, ker imamo marveč danes že računati z dejstvom, da so cene, čeprav sramotno nizke, že davno definitivno določene, da, še več, da se je odkupno postopanje že zaključilo in so dotični posestniki z malimi izjemami že tudi podpisali zadevne pogodbe z železničnim podjetjem, preostane razlaščenecem le še pravica zahtevati od podjetja, da spolni pogodbeno prevzete dolžnosti in obveznosti. V tem pogledu priporočamo podjetnikom v premislek zlasti člen III. al. 1. in 6. iste pogodbe.

Gre se za to torej, da posestniki dobijo, kar jim pogodbeno že davno pritiče.

Zato pozivljamo tem potom gg. Klemensiewicz in drugove, ki so zapustili Gorico takorekoč čez noč, ne da bi obvestili interesovane občine, kam naj se ljudje v zadevi odškodnine poslej obračajo, in ki se baje sedaj nahajajo v Trstu, da stvari glede izplačila kupnine čim najbolj pospešijo, ker bi razlaščenec sicer — naslanjaje se na citirani člen pogodbe — čutili se primorane poslužiti se nasproti istim postavnih represalij na stroške podjetja.

Dopisi.

Gradno, dne 10. novembra 1903.

— Gradnski vikarijat ima v svojem zahodnem oddelku lepo ravan med vasi Slavče, Hlevnik in Prestavo. Po tej ravni teče reka, ki se imenuje Kožbanšček in ki sprejema potoke, dobajajoče z visokih hribov kožbanskih, nožkih in belskih. Mnogokrat postane ta reka Kožbanšček zelo nevarna ter podira ob času povodnji ne le njive, ampak tudi visoke lesene mostove (brvi), odnaša tudi mnogo blaga z lepih polj in tudi ljudem ne prižanaša, ako jih vjame s svojimi divjimi valovi. Pred par leti ponesrečil je v tej reki krepak mladenič kožbanske županije. Čez reko Kožbanšček morajo prebivalci iz Slavč in iz Belega hoditi in voziti, ako hočejo svoje pridelke spraviti na bližnji trg v Kormin; čez to reko morajo hoditi gradnski vikarijani iz vasi Hlevnik k Božji službi v Gradno ter nositi svoje mrlične na gradensko pokopališče. Vsi ti opravi se niso mogli vršiti kadar je reka narasla ter lesene mostove odnesla.

Zato si je ljudstvo iz Slavč, Belega in Hlevnika želelo, da bi se sezidal čez reko Kožbanšček kamenit most, po katerem bi se ob vsaki priliki zamoglo hoditi in tudi voziti. V ta namen je bil izvoljen iz občinarjev gradenskega vikarijata stavbeni odbor, obstoječ iz pet odbornikov. Ti so bili gg. Martin Kabaj iz Belega, Jožef Sirk iz Slavč, Franc Sirk iz Hlevnika, Andrej Žnidarčič, vikar iz Gradnega in Anton Sirk (Blažev) iz Višnjevika; ta odbor si je izvolil kot načelnika g. Martina Kabaja.

Temu stavbenemu odboru, zlasti njegovemu načelniku, bila je skrb pridobiti denarne podpore od raznih strani, napraviti načrt za most in cesto, odkupiti potrebni svet, oddati delo na dražbi, pridobiti potrebne robote ter urediti izvrševanje vsega dela.

Zidarsko delo je prevzel g. France Jakin, zidarski mojster iz Dobrovega. — Delo se je zadnje poletje vršilo z vso gorečnostjo; robotniki iz Slavč in Belega so kopali »fondo« za vtemeljiti most na

trde skale brez vsega strahu, vkljub temu da jim je voda zalivala noge; sploh vse priznava, da so vikarijani teh dveh vasi Slavče in Belo z robotami, bodi si z osebo ali pa z vožnjo največ žrtvovali za izvršenje novega mosta in zato zaslužijo javno pohvalo, zlasti Sirkova in Kabajeva hiša. Pomagali so tudi drugi vikarijani gradnski z robotami in sicer iz Višnjevka, Gradnega in Hlevnika, ki spadajo pod cerkev gradensko.

Denarne podpore dobival je odbor najprvo od županije Kojško v Kozani, potem od cestnih odborov v Gorici in Korminu, pa tudi od deželnega zbora. Vsem bodi srčna hvala! Posrečilo se je podjetniku Francu Jakinu in odboru s pomočjo robot in denarnih podpor, ki so bile obljubljene, izvršiti zidanje mosta in zasipanje ceste, ki pelje čez most proti Slavčem in Belemu. Delo hvali mojstra.

Nastopil je veseli dan blagoslovljanja novega mosta, katero se je vršilo dne 8. novembra ob 4. uri popoldne. K tej cerkveni slovesnosti došli so ne sami vikarijani gradnski, ampak tudi občinarji drugih sosednjih župnij v obilnem številu. Pripeljali so se tudi udje društva »Avstrija« iz Kormina na več vozeh, ter z njimi vred 11 udov korminske godbe v svoji »gala-obleki«. Vseh navzočih se je računalo čez 800 ljudi.

Med streljanjem topičev se je pričela slovesnost blagoslovljanja. Uredila se je množica v nekako procesijo, katero je vodilo pet duhovnikov v cerkveni obleki. Ti so bili č. gg. gradenski vikarij, župniki iz Biljane, iz Šlovrenca pri Neblem, iz Kožbane in kurat iz Mirnika. Najprvo je bila blagoslovljena novo podoba križanega, katero so postavili na križpoti, kjer se loči cesta na Belo od ceste na Slavče. Pred blagoslovljenjem imel je č. g. župnik iz Biljane primeren nagovor do ljudstva. Po blagoslovljenju bilo je primerno petje v čast sv. Križu.

Odtod se je vrnila množica, spremljana z godbo, na novi most. Tam je nastopil č. g. kurat iz Mirnika kakor govoril ter je govoril o mostu z ozirom na materijalno in duševno korist. Po go-

PODLISTEK.

15

XI.

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

„Še norčevala se boš z menoj?“

„Bog me varuj tega!“

„Pokažem Ti vrata!“

„Papir, gospod župnik, papir, — ne vrata. Mudi se mi domov“, prosi Špela jokaje.

„Mir sedaj, in jezik za zobmi! Spametuj se; solze pa shrani za čase, ko jih bodeš potrebovala bolj, nego sedaj. Ničesar nimaš na svetu, kakor prazno malho in podrti kolibo, pa bi se hotela moštiti!? — Sedaj pa le pojdi. Opravi la sva“. Župnik se na to obrne in odide k pisalni mizi. Takoj se pa zopet oglasi in naroči odhajajoči Špeli: „Reci Mraku, naj pride k meni“.

Potrta in žalostna je šla Špela iz župnišča. Srečevali so jo vaščani, a zmenila se ni za nikogar tako, da so nekateri uže ugibali, kaj se je moralo neki pripetiti, da je blebetava Špela izgubila besedo . . .

„Vse svoje žive dni“, mrmra Špela mej potjo sama pri sebi, „ni mi še tako huda predla, kakor danes. Največ miloščine dobivala sem doslej pri župniku, in sedaj je vse skaženo . . . O ti Mrak, stari spak, kam si me pripravil! — Čakaj, škrtelj! —

Temna polnoč je ležela nad Prelazjem v soboto potem. Vse v vasi je bilo uže pozaspalo, tudi lajanje psos se je čulo le poredkoma. Motilo je nočno tišino le enakomerno ploskanje dežja. — Obsorej je priti pal po ozki gazi mej hišami človek, noseč na ramenu kratko lestvico. Tiho in oprezno je stopal po zagreznem blatu in nazadnje obstal pred jednonadstropno kočjo. Lestvico je pristavil k zidu tako, da je prišla z gorenjim koncem uprav pod malo okence pod streho.

„Sedaj poskusiš pa srečo Kozmek“, dejal je sam pri sebi ponočnjak, ki ni bil nikdo drug, nego berač Kozmek Mrak. „Glej, vse je tiho, vse spi, kakor polh v duplu . . . Bog in vsi sveti, pomagajte mi, da dobim Špelico!“

Nato je začel Kozmek počasi in oprezno kobatati navzgor po lestvi. Prišel je bil uže do okenca in hotel potrkati, kar je rekel klin pod nogami: „hrsk!“ — in Kozmek je cmoknil vznak na tla — v blato.

„Prokleta lestva, da bi te grižala!“ klet je tiho Kozmek pobiraje se iz blata. „Vrag Te podiši, trhljena burkla! — Toda, čemu bi se jezil, saj se mi ni pripetilo nič hudega? — Kaj bo to, če sede človek

„Petelin šel pod okence, Potrkal je na polkence, Prišla je majhna mačica, Podala mu je tačico“.

Nar. p.

za take reči! — Naj velja kar hoče: dvakrat se lahko poskusi vsako pošteno delo“ —.

ln zopet se je spravil na lestvo. Previdno in počasi je prekoračil pomanjkljivi klin in prišel z glavo uprav do okna Špeline spalnice.

„Špelica, Špelica, Tvoj Kozmek je tukaj!“ klical je Kozmek polglasno in se dotikal z nosom šipe v oknu. „Špelica, vstani, izpregovori, reci le besedico, in — Tvoj Kozmek bo srečen . . . Srce mi gori in živi le za te . . . Duša mi pravi, da morava biti midva — mož in žena . . . S teboj, Špelica, stojim, s teboj padem . . . Vse, kar imam, bo Tvoje . . . Ti boš nosila hlače, krilo in klobuk, jaz ti bom pa bos in gologlav — hlapec . . .“ Sedaj je Kozmek malo prenehal ter vlek el na uho, če se morda notri kaj oglasi ali zgane. Toda nič — vse tiho . . .

„Oh Špelica, kje imaš srce, da me puščaš tu v temi!“ zavaljal je Kozmek še glasneje, nego poprej. A vse zastoj. Špela je molčala in spala. — Kozmeka je pograbila uže majhna nevolja. Začel je torej precej močno trkati na šipe in okvir v oknu. Nazadnje se mu je res zdelo, da je notri nekaj zamrmralo. A kmalu je bilo zopet vse tiho.

„Hm“, misli si Kozmek,“ prebudila se je bila malo, legla na drugo uho, pa zopet zaspala. O, da bi ona vedela, kdo je pred oknom, ne zmenila bi se več za spanje . . .“

Po teh mislih z novim upom navdahren, butne Kozmek s pestjo ob okvir, da je vse zazvenelo: in to

voru pa se je blagoslovil kip sv. Janeza Nepomuka, ter novi most. Varuj ga Bog!

Po dokončani slovesnosti ostala je velika množina ljudij v krčmi pri „Peterlu“ ter se lepo in pošteno brez plesa kratkočasila. Po zabavni večerji, katera se je vršila v najlepšem redu, razšli so se gostje zadovoljni na svoj dom. Lepa hvala vsem udeležencem!

Gradenski.

Politični pregled.

Državni zbor.

Prihodnji torek torej se zopet snide državni zbor. Nastane pa veliko vprašanje, da-li bo državni zbor zamogel delovati. Zadnji dogodki na Češkem bi pričali, da je malo upanja za to. Češke parlamentarne stranke so namreč sklenile, da hočejo skupno nastopiti proti sedanjim vladim, ki je popolnoma pod vplivom Nemcev in se na češke zahteve prav nič ne ozira. Ker se pa najbrže Čehom pridružijo tudi Jugoslovani, katerim se pod sedanjim vladom še veliko hujeje godi nego Čehom, potem je državnozbornemu delovanju gotovo odklenalo, ako prično vse te stranke z obstrukcijo. In zakaj bi tudi ne pričeli z obstrukcijo Čehi in Jugoslovani, če jih že k temu sili dr. Koerber s svojim preziranjem! Saj slabše se jim že itak ne more goditi, kakor se jim godi ravno pod sedanjim vladom. — Nemški vladni in nevladni listi so tudi tega mnenja, da bodo Čehi z Jugoslovani onemogočili v državnem zboru vsako delovanje in da ne bode mogla vlada prodreti z nobenim svojim predlogom ali pa s kakim zakonskim načrtom. Zato pa pravijo, rogaajo se Čehom in Jugoslovanom, da napravijo isti dr. Koerberju le uslugo s svojo obstrukcijo, ker bode potem opravičeno posegel po § 14. in prišel z njega pomočjo do marsičesar in brez vsake sitnosti. Res je sicer, da si zamore vlada s pomočjo § 14. marsikaj privoliti, ali nahajajo se tudi take državne potrebe, in sicer velevažne državne potrebe, katerih vlada brez parlamenta nikakor ne more in ne sme pokriti. To so namreč stroški a skupne državne potrebe, katere zamorejo in smejo dovoliti jedino le delegacije. Za letos ima sicer vlada izvoljene tostranske delegate, kaj pa za naprej? Z obstrukcijo se da preprečiti tudi volitev delegacij, in ako pride do tega, potem ostane dr. Koerber z vsem svojim štirinajstim paragrafom na cedilu.

Deželni zbori.

V istrskem dež. zboru se bore hrvatski poslanci kakor levi proti brezobzirni laški večini. Največ preglavice jim dela dr. Laginja. Toda vladni korespondenčni biro molči o tem, kakor da bi v zboru ne bilo slovanskih poslancev. Tu priobčujemo odstavek iz govora poslanca Mandića:

„Skozi stoletja ječala je naša pokrajina pod vladom sosednih nam Benečanov, ki so gledali, da izsesajo najboljše soka iz te naše tužne pokrajine, kakor je to danes povedal poslanec Spinčić. Naša brda so ogoljena, ogoljene so naše ravnine, a od naših krasnih gozdov ni bilo ostalo nič. Z našimi krasnimi hrasti so zidali in utrjali svoje ponosne palače, katere danes gloje zob časa, a morda da je tudi božja pravica pripomogla v to ter provzročila, da to, kar je bilo vzeto siromašnemu našemu narodu, nima večne trajnosti. Po odhodu Benečanov in potem, ko je Avstrija vzela v svoje roke upravo vse te pokrajine, postopala je ista in postopala ž njo po mačehovski, kakor je postopala nje prednica. Njeni predniki pa moramo — čeprav je molzla narod, čeprav mu je odjemala najboljše sinove, da so jej služili na velikih pomorskih ladjah, čeprav je pustošila gore in šume — zapisati v priznanje, da se ni dotikala narodne svetinje, narodnega jezika! V čast njej moramo reči, da nam ni skozi stoletja odtujila toliko naroda, kolikor se ga je odtujilo pod sedanjim avstrijsko upravo! Benečani sicer res niso skrbeli za narodno prosveto, ali oni so puščali narod, naj živi, kakor zna in more, puščali so ga, da govori v svojem jeziku, toliko na uradih, kakor v šolah in posebno v cerkvi. Avstrija pa, prevzemši upravo te pokrajine, ni skrbela, da se narodu stanje zboljša, da povzdigne istega materialno in moralno, marveč nadaljuje tudi ona v materialnem pogledu vlado svoje prednice. Mesto da bi se brigala za povzdigo zapuščenega prebivalstva, da bi pospešila zanemarjeno poljedelstvo in živinorejo, mesto da bi bila poskrbela narodu pouka v šolah — mesto vsega tega ga je zapustila popolnoma. Po takem je morala seveda nastati še večja beda

V torek je bil v štajerskem deželnem zboru sprejet zakonski načrt glede volilne reforme in sicer tak, kakoršnega je predlagala večina.

V Kuriji mest in dežele, v kateri se gleda razdelitev mandatov po okrajih in cenzusa ni izvršila nikaka sprememba, se je vpeljala direktna in tajna volilna pravica. Ta reforma ima tudi za državnozbornske volitve pomen, ker bo poslej tudi v kmečkih občinah in splošni kuriji za državni zbor imela veljavo tajna volilna pravica. Kar se tiče nove splošne kurije, bo volila osem poslancev, ki so razdeljeni po sodnih okrajih. V slovenskem delu dežele so mandati tako-le razdeljeni: Sodni okraj: Radgona, Murek, Ebiswald, Arnfels, Marenberg, Maribor, Slov. Bistrica tvorijo svoj volilni okraj. Sodni okraj: Celje, Vransko, Gornji grad, Laško, Šostanj, Laško, Konjice, Slovenjgradec tvorijo svoj volilni okraj. Sodni okraj: Ptuj, Ormož, St. Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer, Gor. Radgona, tvorijo svoj volilni okraj. Mesto Gradec tvori za se svoj volilni okraj. — V teh volilnih okrajih je vsaka občina, ki ima po zadnjem ljudskem štetju nad 500 stanovalcev, za se volišče. Pravico do volitve ima vsaka moška oseba, ki je avstrijski državljani in je vsaj šest mesecev stanujoča v isti občini. Ker je vlada izjavila, da je zadovoljna s takšno volilno reformo, bo gotovo v kratkem potrjena in razpisane bodo volitve za splošno kurijo. Volilni boj utegne biti jako zanimiv, ker se bo prvič po celi deželi volilo tajno in direktno.

Združenje dalmatinskih Hrvatov in Srbov.

Proti vladnim jezikovnim predlogom so se Hrvati in Srbi popolnoma zjedini. Hrvatski in srbski poslanci so imeli po 36 letih prvikrat skupno sejo, v kateri so sklenili trajno združenje. Lahi postanejo tako neznatna manjšina.

Dalmatinski namestnik odstopi?!

V Zadru se govori, da odstopi c. kr. namestnik baron Handl in sicer zaradi tega, ker je dež. zbor soglasno odklonil vladni jezikovni načrt, katerega je izdelal on sam.

Državni poslanec dr. Ploj o položaju.

Dne 8. t. m. je bil v Ljutomeru shod, na katerem je govoril državni poslanec dr. Ploj. Govornik je v dolgem govoru pojasnjeval duseđanje delovanje državnega zbora in je prišel do resničnega zaključka, da je bilo to delovanje povsem neplodno. Pri teh besedah so se čuli med zborovalci glasovi, ki so zahtevali, naj bi tudi jugoslovanski poslanci začeli obstruirati proti sedanjim vladim. Dr. Ploj je rekel na to, da treba prepustiti državnim poslancem, da si uredé sami taktično postopanje v državnem zboru, ni pa izključil, da ne bi jugoslovanski poslanci res pričeli obstrukcijo proti dr. Koerberjevi vladi in je celo pripomnil, da je za to mnogo nagnenja med poslanci. Povdarjal pa je, da se nahajajo jugoslovanski poslanci v najstrožji opoziciji proti sedanjim vladim in osobito proti njenemu načelniku dr. Koerberju, ki je postal v zadnjem času popolnoma strankarski nemški minister. Govornik je tudi oistro kritiziral nedosledno in nestalno postopanje dr. Koerberja nasproti Ogrski, iz česar je sklepati, da sedanjim ministrski predsednik ne ureja svoje politike in svojega delovanja po stvarnih, ampak po osebnih ozirih. To pa je v sedanjih resnih časih uničevalna politika. Politiki oportunitete in zavlačevanja mora biti konec in ž njo mora izginiti tudi nje mojster! Do spremembe mora priti in jugoslovanska delegacija jo more pričakovati povsem mirno, ker ona ne tira osebne, ampak stvarno politiko. Ona bo podpirala vsako vladu, ki bo z dejanji — in ne le z besedami — zastopala in uresničevala samo ob sebi umevni princip pravičnosti do vseh narodov naše države.

Trgovinske pogodbe.

Ker ni upati, da bi ogrski kakor avstrijski parlament kmalu začela redno poslovati, dobil je baje minister Goluchowski naročilo, da sklene trgovinske pogodbe s sosednjimi deželami na lastno odgovornost, da ne pride do carinske vojske.

Oklice na Nemce, naj se uče slovanskih jezikov.

Poslanec nemške ljudske stranke Albrecht priobčuje v listih oklice, v katerem poziva Nemce, naj se uče slovanskih jezikov, da bodo še bolj mogli izpodrivati Slované.

Ogrske zadeve.

V Ogrskem državnem zboru ni še ponehala obstrukcija. Kossuth, ki je dan poprej izjavil v javni seji državnega zbora, da bode neodvisna stranka za zdaj opustila obstrukcijo ter dopustila, da se par-

svojega kluba dal na prosto članom istega kluba, da nastopijo lahko v državnem zboru vsak po svoji volji. In res se v ogrskem državnem zboru zopet nadaljuje obstrukcija. V četrtek je vlada predložila zbornici zakonski načrt glede kontingenta vojaških novincev, a nastal je koj velikanski hrup med opozicijo in opozicijskimi začeli so spuščati svoje dolge govorce tako, da je trajala seja do polnoči, ne da bi prišla zbornica niti do jedne točke dnevnega reda.

Narodnostni boj Poljakov na Nemškem.

V Poznanju so bogoslovci naznanili stolnemu kapitelju, da nočejo na nikak način obiskovati nemških tečajev. Vsled tega je bilo 80 bogoslovcev obsojenih na 12 urni zapor. Pri Poljaki vrše se skoraj vsak dan hišne preiskave. Te dni so zaprli poljskega bankirja Biedermana, ki je tudi lastnik poljskega lista „Praga“.

Potovanje Italijanske kraljevske dvojice na Angleško.

Uradno se naznanja, da kralj in kraljica italijanska dospeta v Portsmouth dne 17. t. m. na yahi „Victoria and Albert“. Iz Cherbourga bo spremljala to ladjo angleško brodovje. — V Portsmouthu pozdravi kraljevo dvojico salut brodovja in ju sprejme princ Waleski. Od tu se poda kraljeva dvojica v Windsor. — Obisk v Londonu je določen na 19. dan t. m., katerega dne bo zajutrek v Guildhallu. Povratek bo najbrž 21. t. m.

O samomoru Italijanskega ministra Rosano.

Milanski „Corriere della Sera“ od dne 9. t. m. pravi, da bi mogel pisati o pokojniku hudih stvari. Ali noče tega, da se mu ne poreče, da meče kamenje na grob. Vendar pa si ne more kaj, da ne bi zabeležil, da je sedaj pokojni italijanski finančni minister Rosano rešil iz zapore anarhista Bergamasco, ali s pogojem, da mu Bergamasco, ali kdo drugi izplača svoto 4000 lir kakor nagrado.

Plij X. o kulturnem boju na Francoskem.

Francoski publicist dr. Houck, katerega je sprejel papež v avdienci, poroča, da se je sv. Oče o kulturnem boju na Francoskem izjavil tako-le: Francosko politiko se mora imenovati brezbožno. S tem, da se verniki zatirajo, skušajo ponižati Krista samega. Zato se morajo verniki trdno okleniti Krista. Z vsako najmanjšo napako dajo brezbožnim nasprotnikom priložnost za nove napade. Cerkev ne pripada nobeni stranki. Saj so tudi republike, v katerih imajo katoličani popolno prostost in pravico. Kardinal nadškof iz Baltimora mi je nekdaj pripovedoval, kako prijazno je bil sprejet od predsednika Roosevelta, da sicer je ta protestant. Kako boljše je stališče katoličanov na Angleškem in na Nemškem v primeri s francoskimi katoliki? —

Ruski poslanik Nelidov.

Iz Pariza poročajo, da pride ruski poslanik Nelidov iz Rima v Pariz na mesto kneza Urusova, ki pride na Nelidovo mesto.

Dogodki na Balkanu.

Te dni sta vdobila avstro-ogrski in ruski poslanik v Carigradu od svojih vlad naročilo, da zahtevata od Turčije, da vsprejme brezpogojno reforme, ki so bile dogovorjene med Rusijo in Avstrijo v Mürstegu. Ni pa določen čas, v katerem naj bi Turčija to storila. Tudi so prezgodnje vesti o kakem ultimatumu. Ni pa verjetno, da bi se Turčija tako hitro udala zahtevam avstro-ogrskega in ruskega poslanika. Turčija namreč ima svoje podpihovalce, ki ji dajejo vedno potuho in bi radi ribarili v motni vodi. Med take podpihovalce spadati tudi Angleška in Italija, o katerih se govori, da hočeta na svojo roko začeti neko akcijo, s katero bi pripravili Turčijo, da bi začela izvajati reforme. To pa ne pomeni nič drugega, nego da hočeta Angleška in Italija v Carigradu intrigirati proti Avstriji in Rusiji. Glasovi, ki so se raznašali pred dnevi in vsled katerih bi bila Turčija odposlala domov mnogo vojaštva, so se izkazali kot popolnoma neresnični. Po najnovejših poročilih je namreč resnica ravno nasprotno. Turčija se vedno bolj oborožuje in pripravlja na vojko. Zadnje dni je spravila namreč v Macedonijo iz Male Azije nad 80 batalijonov vojakov, katere je vse postavila ob bolgarski meji.

Avstrija zasede Novi Bazar.

Srbski list „Velika Srbija“ priobčil je te dni z debelimi črkami tiskano vest, da je že vse pripravljeno, da Avstrija zasede Novi Bazar. Omenjeni list svari Srbe ter jih pazivlje, naj pazijo pravčasno na to, da bi Avstrija preveč ne razširila svoje moči na Balkanu.

Domače in razne novice.

Umet. in znanst. poudarjena okoli

Ascoli monsig. Mat. Kravanja, častni papežev komornik in častni kanonik goriskega stolnega kapitelja. Pokojnik se je rodil 21. februarja 1832. v Boveu. V mašnika posvečen je bil pa 21. septembra 1. 1856. Koj isto leto je vstopil v škofijsko pisarno kot kancelist, postal je potem tajnik, kancelar, a l. 1900. imenovan je bil za vodjo škofijske pisarne. Bil je skozi več let prededovalec cerkvenih računov in tudi cerkvar svetogorskega svetišča. Bil je delj časa bolehal, a pri vsem tem darovit je sv. mašo v cerkvi sv. Ivana vsak dan in še celo na dan njegove smrti. Vzrok njegove smrti je bila pa srčna kap. Naj počiva v miru in večna luč naj mu sveti.

Smrtna kosa. — V nedeljo je umrla v Gorici v 72. letu svoje starosti grofica Pavlina pl. Grodkow-Łos

rojena Baworow-Baworowska. — Pogreb se je vršil v torek. Truplo popojnice prepeljali so v Lvov. Pokojnica bila je jako usmiljenega srca in radodarna. Tukajšnji reveži jo bodo zaradi tega pogrešali.

Za „Šolski Dom“ so plačali p.

sedništvo: Ivan Kovačič, župnik na St. Viški gori 10 K; Dubovniki črniške dekanije 33 K; Franc Blažon, železniški uradnik 2 K; Mesečnino za sept. in okt. so plačale gospe: Franja Drašček 1 K 20 h; Irma Fon 2 K; Antonija Hrvatina 2 K; Gizela Finžger 4 K; Karola Kaučič 4 K; Marija Kopač 10 K; Milena Papež 2 K; Avgusta Šantel 2 K; ter gospodične: Havel Štefanka 80 h; Schwecker 2 nalija 4 K; Šantel Danica in Henrika po 40 h.

Mesečnino za oktober so plačali gosposje: Kavčič Emil 2 K; Čufer Franc 2 K; Novak Gustav 2 K; Gabrijelčič Miha 2 K; Tabaj Andrej 2 K; dr. Franc Zigon 2 K; Setničar Franc 2 K; Mercina Ivan 2 K; Čebular Jakob 3 K; Bežek Viktor 2 K; Šantel Anton 5 K; dr. A. Papež 2 K; Svetoslav Premron 2 K (in za sept. 2 K); Finžger Franc 4 K; (in za sept. 4 K); J. G. 3 K; Zornik Josip 2 K; Pečenko Filip 2 K; dr. Fr. Pavletič 5 K; Ličan Josip 3 K; Drufovka Ivan 2 K; Hedžet in Koritnik 2 K; Gvajz J. 2 K; dr. And. Pavlica 5 K; Fon Josip 2 K; Pirjevec Ivan 2 K; Bolko Leopold 10 K; Jakonič Anton 2 K; Kovačič Alojzij 2 K.

Upravništvo „Gorice“ prejelo: Franc Razpet, župnik na Idriji 10 K; (ravno toliko za „Alojzijevešče“).

Držna hvala!

„Slovenska Čitalnica“ v Gorici priredi v soboto dne 21. t. m. zabavni večer s sodelovanjem vojaškega orkestra pod osebnim vodstvom kapelnika g. R. Benezur. Dostop imajo le člani in vabljeni gostje. Nečlani, kateri niso pomotoma prejeli vabila ter bi se radi udeležili veselice, naj si blagovole preskrbeti pravočasno vabilo ali vstopnico od kakega društvenega odbornika. Natančni program se objavi prihodnjič.

Konec koncertne pevke gospodične Mire Dev s sodelovanjem pianista gospoda Josipa Prochazke. — Kakor smo svoječasno omenili, priredi v nedeljo dne 29. novembra v Dreherjevi dvorani v Gorici koncertna pevkinja gospodična Mira Dev s sodelovanjem pianista g. Josipa Prochazke, koncert. Danes moremo prijavit še tudi program omenjenega koncerta, ki bode ta-le:

1. a) G. Meyerbeer: Pozdrav paža iz opere „Hugenotti“, M. Dev; b) M. Vilhar: „Nezakonska mati“, M. Dev; c) O. Dev: „Mak“, M. Dev. 2. a) Na tákah (Plauderei) iz „Poetičnih nalah“ Dr. A. Dvořák, J. Prochazka; b) Koncertna polka, B. Smetana, J. Prochazka; 3. a) J. Brahms: „Zvesta ljubav“, M. Dev; b) Grieg: „Solvejgova pesem“, M. Dev; c) J. Prochazka: „Tak“ si lepa“, M. Dev; 4. Liszt: „Faust — Fantazija“, J. Proch. 5. a) A. Thomas: Romanca iz opere „Mignon“, M. Dev; b) K. Loewe: Div, balada, M. Dev; c) J. Prochazka: Zvezde žarijo, M. Dev. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Gospodična Mira Dev je bila gosjenka „Glasbene Matice“ v Ljubljani in je znana kot najboljša domača koncertna pevkinja. Nastopila je kot taka že večkrat in je žela povsod največjo pohvalo.

Gospica Mira Dev razpolaga čez krazen zvonk glas in poje tako lepo, in tako ljubeznjivo, da kar očara poslušalce. Poje pa tudi jako precizno in sicer tudi najtežje kompozicije, ki zahtevajo veliko izurjenost in pa poznavanje pevske tehnike. Zaradi tega opozarjamo naše občinstvo že danes na koncert g.čne Mire Dev in jih zagotavljamo krasnega umetniškega užitka, kateri se jim nudi na tem koncertu.

Neroden mlad kolesar. — V sredo popoldne, ob času ko prihaja in odhaja mimo Gledališčne kavarne največ vovoz, pripeljal se je mimo na ko-

v svoji mladi predrznosti ni hotel počakati, da bi tramvajski voz šel pred njim čez ulico. Ker je pa v istem hipu pridrhal od druge strani še drugi dvo-vprežni voz, bila je velika nevarnost, da pride Delmestri pod jeden ali drugi voz. Ko se je hotel izogniti drugemu vozu, zadel je v tramvajski voz tako močno, da je odletel s kolesa na stran. Zgodilo bi se pa prav lahko, da bi bil odletel pod dvo-vprežni voz, ki bi mu bil gotovo zmečkal glavo. Zgodilo se ni fantu nič hudega, pač pa je tramvajski voz njegovo kolo popolnoma raztrgal.

Okradena je bila v četrtak kmetica Franciška Čermelj iz Skrilj, ki je prišla v Gorico, da bi si kupila prašiča. Izmaknil ji je neznan lopov iz žepa mošnjiček, v katerem je bilo 20 K in pa povratni železniški vozni listek.

Knjige družbe sv. Mohorja. — Naznanja se p. n. udom družbe sv. Mohorja, da so knjige te družbe te dni dospele v Gorico. Vsakdo naj se torej blagovoli potruditi do cerkovnika stolne cerkve, kjer se mu bodo knjige izročile. Če mogoče, naj prinese seboj pa tudi prispevek za uridodnje društveno leto.

Trgoška zbornica goriška je imela te dni svojo sejo. V tej seji je zbornica odobrila pravila raznih zadrug, tako di pravila krémarske zadruge v Rihembergu.

Ker je po smrti trgovca Mighitija ostalo v zbornici prazno jedno mesto svetovalca, poklicala je v ti seji trgovinska zbornica g. Jurčetiča iz Kobarija, ki je dobil pri zadnjih volitvah enakih glasov z gg. Hrovatinom in Obersnelom, na Mighettijevo mesto.

Torej pet Mrzlek. — Te dni se je zopet mudila neka mestna komisija pri Mrzleku. Zdi se, da hoče naša mestna uprava še enkrat poskusiti svojo srečo pri Mrzleku. Vprašanje pa je, ali je Mrzlekova voda zdaj zopet zdrava in čista, in kaj jo je napravilo zopet zdravo in čisto, ko ni vendar niti mesec tega, odkar jo je neki mestni zdravnik spoznal za nezdravo in mislimo tudi za motno. Mar menja Mrzlekova voda vsak teden svoje lastnosti in to vedno tako, kakor se zljubi goriškim mestnim očetom?

Železniški predor pod Kostanjevico. — Od severne strani so prevrtali že 106 m kostanjeviškega hrčja, od južne strani pa 94 m. Manjka torej še 28 m in predor bo končan.

Rabljen izgnanec. — 31-letni krošnjar Ivan Gorup iz Gorice, ki je pa pristojen v banjško občino, je bil te dni izgnan iz Trsta ter so ga pripeljali v Gorico. Od tod spremili so ga orožniki zopet v pristojno občino Banjšice. A ostal je tam le par ur in jo kmalu potem odkuril v Gorico. Tukajšnja policija zapazila ga je v neki kavarni na Travniku in ga aretirala. Prišel na policijo, začel je Gorup strašno razsajati in razbijati, mahal je okolo sebe, kakor da bi bil obseden. Morali so mu zvezati roke. Pa tudi to ni pomagalo dosti. Ker si ni mogel Gorup pomagati drugače, začel je brcati z nogami, ter pljuvati policajem v obraz. Ko so ga hoteli odpeljati v zapor, začel je Gorup še huje razsajati. Ni šlo drugače, nego da so mu zvezali tudi noge, ga posadili potem na voziček, ter ga na rokah peljali v zapor. Pa tudi tam začel je, ko so mu odvzeli verige, strašno biti okolo sebe in brcati. Izgledal je kakor zbesnel, in kakor zbesnelemu psu so se mu penile iz ust sline. Več rok je bilo treba predro so ga zamogli spraviti v neko celico.

Razpis dveh deželnih služb. — Odpre se natečaj dveh mest pisarniškega asistenta pri deželni pisarni v najstsem plačilnem razredu, ki zamorejo preiti v deseti plačilni razred deželnih uradnikov. Vsi oni, ki nameravajo prositi za podelitev gori navedenih mest, morajo dokazati, da posedujejo kvalifikacije, ki se zahtevajo od uradnikov enakih mest po pravilniku deželnega odbora in po statutu za osebe deželnih uradov z dne 11. julija 1901. — Pravilno opremljene prošnje z dokazilom avstrijskega državljanstva, dobrega navedenega obnašanja, o izvršenih študijah, o uradnem poslovanju, o zmožnosti deželnih jezikov, kakor tudi eventualnih drugih kvalifikacij prosilcev, je vložiti pri deželnem odboru do 30. novembra 1903. — Nadaljna ustna pojasnila gledé razpisanih mest se podajajo pri uradih deželnega odbora ob uradnih urah.

Osepnice. — V Ozeljanu pri Šempasu je zbolelo več otrok na osepnice in je zaradi tega tam začasno šola zaprta.

Izjava. — Z ozirom na dopis „Iz Dornberga“ v št. 89 „Soče“ izjavljajo podpisani za župansvo in starišinstvo v Dornbergu, da se isto nikakor ne zлага s tako surovostjo in obžaluje vse žalitve, ki letala na našega spo-

čemo, kakor doslej, tudi odsihmal složno z g. župnikom delati za blaginjo občine.

V Dornbergu, 11. nov. 1903.

F. Berce, župan.

J. Šinigoj,

podžupan.

J. Cotič,

podžupan

Dve vilenle ob črti nove železnice. — Pri vrtanju predora pri Opčini in sicer kakih 260 m od uhoda, so prišli do neke vilenice, ki je dolga kakih 60 m in široka kakih 20 m. Nad to vilenico pa se nahaja druga in sicer v nasprotni smeri, dočim leži prva vilenica v predorovi smeri. Vsled tega zadelo je delo v predoru ob velike ovire. Prva vilenica, ki se nahaja v predorovi smeri je namreč mnogo globokejša od predorove črte. Objednem pa visé izpod stropa vilenice kakih 12 m višje od predora velikanske stene, ki se bodo dale le z velikim trudom odstraniti.

Od c. kr. finančnega nadzornišstva v Gorici smo prejeli: Vsled odloka c. kr. finančnega ravnanstva v Trstu z dne 28. oktobra 1903 št. 37173 opozarjamo slavno uredništvo na določila postav od dne 7. decembra 1862 d. z. št. 85 o prodajanju nade od dobitkov žrebov (promes), od 30. junija 1878 d. z. št. 90 o prodajanju žrebov in promes na delno plačilo (rate) in od 23. marca 1889 d. z. št. 32 o zadolžnicah s premijami in o oznanjanji in priporočanji prepovedanih žrebov in loterij.

Posebno opozarjam, da se na temelju § 5. oziroma 7. postav od 30. junija 1878 in 23. marca 1889 in po § 24. in 174. dohodarstvenega kazenskega zakonika tudi časniki zakrivé dohodarstvenega prestopka ako prejemajo in objavljajo vabila na prepovedano kupovanje žrebov in promes.

Ker pa še vedno inozemska (posebno holandska, nemška in ogrska) podjetja in njihovi agenti osobito s ponujanjem žrebov in promes na delno plačilo svoje nepostavno in deloma naravnost goljufivo delo, nadaljujejo, obračam se na slavno uredništvo s prošnjo, da bralce svojega lista svari pred prepovedanim kupovanjem žrebov (lozov) in promes.

Prodajanje promes na delno plačilo (rate) je sploh prepovedano, a tudi prodaja dovoljenih žrebov samih na delno plačilo je dopuščeno le domačim, to v Avstriji ne pa samo na Ogrskem in Hrvatskem protokoliranim firmam pod uveti navedenimi v § 2. postave od 30. junija 1878 d. z. št. 90. Pa tudi avstrijska podjetja se pri prodajanju žrebov na delno plačilo ne smejo posluževati potujočih agentov.

Osobito bi bilo opozoriti občinstvo, da se ne kaznuje samo prodajanje ampak tudi kupovanje promes od inozemskega podjetja ali agenta kot dohodarstven prestopok.

Nesreča na železnici. — V četrtak so se raznesle po našem mestu govorice o veliki nesreči, ki se je zgodila na železnici blizu Celja v noči od srede na četrtek. Tukajšnji „Corriere“ prijavil je celo (izvirno) brzojavko, vsled katere bi bila ostala mrtva strojevodja in kurjač nekega vlaka. Na stvari pa je bilo le toliko resnice, da sta na kolodvoru Štorje blizu Celja zadela drug od drugega brzovlak iz Trsta in poštni vlak z Dunaja, ki se tam srečujeta okoli jedne ure in pol po noči. Zgodilo se je pa to takole: Poštni vlak je bil privožen v Štorje po nepravem tiru in imeli so ga premakniti na pravi tir. Med tem pa je prišel brzovlak iz Celja, ki pa se je ustavil pred distančno šipo. To distančno šipo pa so prežgotali odprli, in sicer predno se je poštni vlak umaknil. Brzovlak je zdirjal proti postaji in ker je bila gosta megla, ni bilo videti, da tir ni prost. Na srečo je sprevodnik poštnega vlaka slišal drdranje bližajočega se brzovlaka. Tekel mu je nasproti in s svetilko dal znamenje, naj se ustavi. Obenem, ko je strojevodja brzovlaka dal kontrastopar, se je tudi poštni vlak začel umikati. Samo tej okolnosti se je zahvaliti, da vlaka nista trčila z največjo silo in da se ni primerila strašna katastrofa. Tako pa so bili ranjeni le nadsprevodnik vlaka in pa dva potnika, a še ti le lahko. Pač pa je skočilo s tira pet železniških voz, ki so se jako poškodovali.

Za cerkev sv. Vincenčja. — Poroča se nam, da namerava stavbeni odbor nove farne in garnizijske cerkve sv. Vincenčja v Trstu prirediti v prvi polovici meseca decembra t. l. v prostorih društva „Schiller“ izvanredno zanimiv koncert v korist stavbenemu skladu te cerkve. Natančnejše podatke te slavnosti pričbimo pozneje.

Nemški cesar operiran. — Velikansko pozornost so vzbudile vesti, ki so došle med svet v nedeljo, in ki so tudi popolnoma resnične. Nemškega ce-

grlu. Te vesti pravijo, da so mu izrezali iz grla neki mesen prirastek, katerega imenujejo zdravniki polip. Iz poročil se da pa sklepati, da ta meseni prirastek ni tako nevarna stvar, kakor si jo nekateri mislijo. Poročila pravijo sicer, da se danes še nikakor ne more trditi, da bi bil to začetek kakega raka v grlu, ali možnosti obstajanja raka, poročila tudi ne izključujejo. Naj si bode temu pa kakorkoli, je ta vest obudila vsekako veliko senzacijo. Morebiti tudi, da je ta senzacija neopravičena in da je prirastek, katerega so izrezali učeni gosp. zdravniki nemškemu cesarju iz grla, nekaj ne-nevarnega, ali senzacija opravičuje vsaj deloma dejstvo, da je oče sedanjega nemškega cesarja namreč cesar Friderik tudi končal svoje življenje vsled raka v v grlu in da so zdravniki v prvem začetku njegove bolezni istotako trdili ter zagotavljali, da je bolezen nenevarna in da se ni bati zlih posledic.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka« mestne lekarnе v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitev bolezni. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglaš »Mestne lekarnе« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Wilhelm-ovo c. in kr. priv. tekoč mazilo „Bassorin“ stane 1 komad K 2 — poštna pošiljatev 15 kom. K 24 —. Wilhelm-ovo mazilo „Bassorin“ je sredstvo, katerega učinea se opira na znanstvena preiskovanja in dejanske izkušnje ter se izdeluje iz ključljivo v lekarni Frana Wilhelma, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko). Mazilo deluje pomirujovalno, bol blažeč in utešljivo pri bolezni živcev, kakor tudi pri bolečinah mišic, udov in v kosteh.

Zdravniki ga radi rabijo v takih slučajih, posebno, če nastopijo bolečine vsled kake napore hoje ali zastarelih bolezni; zato se ga tudi poslužujejo z najboljšim vspehom turisti, gozdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji. Hvali se vsestransko to mazilo tudi kot varstveno sredstvo proti mrčesu-nemu piku.

V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen). Dobiva se ga po vseh lekarnah. Kjer ni zaloge, se pa direktno dopošlje.

Fran Wilhelm odvajajoči čaj od Frana Wilhelma, lekarnarja, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko), se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po K 2. — avstr. velj. Kjer ni zaloge, pošilja se direktno poštni zavoj s 15 zavitki za K 24.00 franko na vse avstrijske, ogerske poštne postaje. V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen).

Čevljarskega pomočnika

sprejme takoj Peter Cotič, čevljarski mojster v Gorici, Gosposka ulica št. 14.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Priporočilo!

Josip Novič,

krojaški mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 21

(tik pošte)

prvo nadstropje,

se priporoča slavnemu občinstvu, čast. duhovščini v mestu in na deželi.

Šimenc Fric

krčmar

dosedaj v Gosposki ulici (Via Signori)

preselil se je v

Magistratno ulico št. 9. (Via Municipio).

Priporoča se za obilen obisk.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje

na Blančah,

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmjerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Leop. Reja,

gostilničar „Pri Golobu“

na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Vsega zdravilstva

doktor Anton Breclj,

ordinuje v Gorici, Gosposka ulica št. 15.

drugo nadstropje nasproti „Trem kronam“

od 8. do 10. predp. in

od 2. do 4. popoldne.

Priporoča se zlasti v slučajih otroške

bolezni

Rojaki! Ne pozabite naših zavodov.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barkente, in drugo manifakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborni proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodec. Odpravijo vsako mrzlico in od te izviračo bolesto.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja.

Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic)	K 4.- h	4 ducat (48 steklenic)	K 14.- h
2 „ (24 „)	„ 8.- „	5 „ (60 „)	„ 17.- „
3 „ (36 „)	„ 11.- „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vučelić, šivilja; Jožef Seljančič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Kapljice sv. Marka.

Naznanilo preselitve

Naznanjam sl. občinstvu, da sem preselil svoj zobozdravniški atelje s prvim oktobrom v

Corso Giuseppe Verdi 19.

(poprej Vrtne ulice) nasproti ljudskemu vrtu in ordinujem od 9.—12. ure predpoludne in od 2.—5. ure popoludne.

Med. univ. dr. B. Pikel, zobozdravnik v Gorici.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene z merne. Postrežba poštna.

Anton Pucelj

brivec

priporoča svoji dve brivnici

na Travniku 21,

in

na Stolnem trgu 2.

Postrežba točna.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča

tovarna stolov

Fr. Švigelj,

na Bregu p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fotelje, vrtno stole, gugalnike, naslonjače itd. itd.

po kar najbolj nizki ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji limitirano. — Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. — Na željo pošlje trdka najnovejše obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. — Naročalcem na debelo znaten popust.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,